

REGGELŐ.

Pesten vasárnap aprilis 8^{kán} 1838.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díja helyben képekkel* 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

H á z a s s á g i j e l e n e t.

(LANGER JÁNOS után.)

A' pipa 's kávé mellett ülő Kétey báró egy reggel szokása szerint hirlapokat olvasott. Többi között ama chinai legyezőkről szóló hirdetményre talált, mellyek mr. Movages, rue vieilles Andriettes à Paris, gyárában találtattak, minővel Kérkedi comtesse az elnök estélyében annyira kitünt, hogy Sopkoklesként; kit a' görög nép szomorújátékaiért fővezérséggel tisztelt-meg, elmondható: ez volt életének legszebb napja! — Sebesen futott a' hirlappal neje előteremébe, az olvasottat vele közlendő. Kopogat — semmi felelet — az ajtót kinyitja 's bekukucsál — „Alice, szerelmem — tudni kell, hogy a' báró még csak három hónapos házas volt — angyalkám, tubiczám, én vagyok!“ — Az angyalka süket néma volt, vagy jobban mondva, a' tuba galamb kirepült. Egy inastól, ki a' szobán keresztül ment, megérté a' báró végre, hogy neje nincs honn.

A' fiatal férj azonban öly boldognak érzé magát „ama csendes körben“ hol a' házi asszony szorgalmas kacsócskáit folytonosan mozgatja, az az: köt, hímez vagy játszik, hogy annak varróasztalkája mellé székre dülve, kötő pamutján biberkelt; a' házas életnek tündér álomban ringató képeivel, a' mézes hetek aczél-'s réz-nyomataival foglalkozott elméje a' nélkül, hogy a' jövő s unodalmasabb házas élet fametszvényeire gondolna.

Az imádott tárgy távollétében minden, mi csak vele érintkezésbe jő, százszoros becsű előttünk; egy darabka hajtekerő papirost p. o. többre becsülünk, mint egész költeményt, mellyhez a' költész üstöküknél fogva rángatá-elő rimeit; egy hajfürtöcske kedvesebb, mint az angol lord kanczellárnak egész vendéghája; egy ön keze által írott konyha-czédula, bár mi hibás legyen is az (e' részben némbereink a' telegraphokhoz hasonlúnak), inkább érdekel, mint a' „magyar írók remekei“ ha mindjárt azok közt egy Berzsenyi 's Csokonai 's a' t. versei lennének is. Nem ivott e - ki bizonyos Angol egész üst vizet, mellybe kedvese ujját mártotta? — A' Lengyelek

szokását, kik dámáik czipőjeit pezsgó pohárnak használják, említeni sem akarjuk.

A' báro nejének dolgozó asztalkáját egy herculanumi papirostüretet forgatónak vigyázékonyságával, egy vámvizsgáló kandiségával kutató-fel. Először is a' szelleműs Walter Scott keveset jelentő képének be nem végzett arczrajza akadt kezébe; majd egy a'ria Bellinitől; a' múlt évi Regelő bekötte; Balzac újabb regényeinek egyike feltárva; egy félig kész tárcza, melylyel hihetőleg férjét akarja közelgő születése ünnepén meglepni; — az íróeszköz mellett heverő még nedves toll 's a' papiroson elszórt aranyporzó azt mutaták, hogy nem rég használtattak. „Valljon mit irt nőm? — kérde a' báro ön magát — talán a' szakácskönyvből jegyzett-ki valami hadi parancsot a' szakácsnak, rendelményt a' divatárusnénak, vagy magyarázatot valamelly új ruha szabásáról?” — Azonban míg magában így beszélt, egy darab papiros ötlük szemébe, mely levél-idomban összehajtvá, kötő kosarában hevert.

„Gyöngesség, téged asszonynak neveznek!” mondá Shakespare, mert férjfi volt; volt volna csak dáma, e' mondást méltó joggal alkalmazhatá a' férjfiakra, mert fiatal bárónk eléggé gyöngé volt a' levél gordiusi csomóját feltörni, 's belőle következőt olvasni:

„Édes Jenőm!

Mulhatlanul beszélnem kell önnel, holnap reggel 9 órakor elvárja Kétey báróné“

Századunkban annyira iparkodnak a' haladás és felvilágosodáson, hogy a' gyermekek már dajkájaik karán francziából fordítanak; e' szerencsétlenre nézve azonban, ki előttünk áll, vagy inkább a' karszéken fekszik, üdösebb volt volna, ha tanítója az A. B. C-re soha nem oktatja, vagy e' most olvasott sorok egyiptusi hieroglyphokká változnak előtte. Ott ült a' boldogtalan, némán, mint — mint — no mint a' néma; végre felszökött, 's a' levéllel kandallóhoz lépett, hogy azt — mit minden rossz írónak ajánlunk — a' lángoknak áldozza; de a' gondviselés megmenté az írást; nyár volt, 's a' kandallóban tűz nem égett. Másra határozá-el tehát magát, 's az átkos sorokat előbbi helyökre vissza tette. „Nyomába kell jönnöm!” mormogá foga közt, mint szinpadokon cselszövők, gonosztevők szokták, mi a' vörösszakál, Judás-arcz és vörös kakastoll mellett egyik fő ismertető jelük, hogy a' közönség mindjárt darab elején megkülönböztethesse a' jubot a' baktól.

E' szavakkal a' szobából ki 's a' lépcsőken le felé rohant, de itt nejével találkozék.

„Hova illy hévvel édesem?” kérde a' gyöngéd fiatal nő.

„Én — a' — remetéhez szándékoztam — ma este reunio van ott, 's Zöhls fogja a' hangászkart igazgatni!“ hebegé a' báro habozva.

„Reggel, 9 órakor? — kérdé a' báróné kaczagva; — Paganini hangversenyén csak elhinném, de — ön csalni akart; vallja csak meg, e' ravaszsággal menekedni akart tőlem, nemde! — szavalá dagálylyal — most büntetésül szobámba követend, és mind azon újságot, melyeket reggeli látogatáson beteg nagynénémnél hallottam, végig fogja hallgatni.“ És márvány ujjacskáinak rózsabékójával a' szép Armida szobájába vitte az ellenszegülő Rinaldót. Titkolt haraggal veté magát pamlagra Kétey, szemei villámát a' kosárka felé lövelve. Alice mellé ült. „képzeld csak édes Gyulám — monda nyájasan — korán reggel nagynénémhez hívnak; vén kandurja megszünt lenni; ez annyira megrázá idegeit, hogy orvos után kellett küldenie.“

„Ugy e!“ mondá Kétey.

„Azonban már jobban van. Javulását leginkább azon hír segíté elő, hogy régi halálos ellenének, Cotillon grófnének ölbelije megvakult.“

„Furesa!“

„Jöttömben a' legújabb divatbabákat is láttam, melyeket az elnökné hirnök által Parisból hozatott. A' kalapok ismét ocsmány mélyek.“

„Valóban?“ kérdé a' báro.

„A' hét választónál ma este hangverseny lesz. Egy londoni ifjú fogja magát zongorán hallatni.“

„Hm!“ dümmögé a' báro.

„A' marchese és Vadnay Mili összekelésük csakugyan bizonyos; eljegyeztetésük a' holnaputáni estélyen fog kihirdettetni.“

„Szegény ördög!“ zugá Kétey.

„Mit mondasz?“ kérdé Alice hevesen?

„Én — én szerencsét kívánok neki;“ válaszolt keserű gúnynyal.

„Gyula, mint látszik, te szórakozott vagy! mi bajod édesem?“ kérdé a' baróné aggódva, dult haját rendezgetve, 's homlokon csókolva.

„Olly szép, olly szeretetre méltó 's még is olly hamis!“ sohajtá a' báro.

Most szünet következék, mi közben a' nő férjét bámulva vizsgálta.

„Mi dolgod lesz holnap édesem?“ kezdé ismét a' báróné.

„Holnap — vága sebesen szavába férje — holnap, már engedjem Alicem, szorgos foglalatosságaim miatt korán reggel elmegyek hazulról; az elnöknek megígérttem, hogy jövő ülésben Csukási

család zavaros öröklési perének miben létéről jelentést teendek neki; így nyilván egész napot a' hivatalban, akták közé temetve, kell eltöltenem; 's szándékom még délben is, hogy időt ne mulasztok, a' közelebbi vendéglőben ebédelni; sajnálom, ha talán reám számoltál; de tudod angyalom, hogy a' kötelesség mindennél előbb való, — azután az elnöknek e' dolog nagyon lelkén fekszik!“

Megállj, kelepcebe kerítlek, gondolá a' báró magában hosszú mentegődzése közben.

„Édes Gyulám, miattam ne zavartasd magad; akaratod parancsom, és különben is látogatót várok, ki miatt a' reggelt honn kell töltenem.

„Látogató! — riadá a' báró — csak hogy kedves legyen“ tevő hozzá erőtetett kacagással, de szava még is reszketett.

„Kedves? — mondá Alice mosolygva, — mint vesszük, némbereknek mindig kedves.““

„Engedjen-meg ön — monda a' báró, tenyerével homlokát simítva — itt tikkasztó hőség van, mennem is kell. Most jut eszembe“ — és kirohant. *(Vége következik.)*

L a u r a.

(Vége).

Laura pamlagára dült, 's elragadtatással ismétlé: „Lerma Laura vagyok — valóban Laura vagyok!“

Kis idő múlva elvette Lerma képmását. — „De ha Laura vagyok, hol van Lerma?“ kérdé égő arczczal. — „Itt!“ — viszonoztaték lassú hangon, 's Lerma most karai közé rohant. — „Laurám! — monda nyájasan — tied vagyok, örökre tied!“ — Laura némán maradt karai között, míg képes lehete örömét szóval fejezni-ki.

Ambrozio örömlévezetőket zavartalanná akarván tenni, egy mellékajton eltávozott, 's Marit is inté, hogy kövesse: Laura észrevevé 's kéjtele szívvvel kiáltá: „ne távozz Mari; lásd, mi boldog vagyok; ez férjem! — örülj, boldogokká foglak tenni titeket.“

Fölzaklatott érzetei csillapultak; a' sűrűn hullatott könyek keble borongását derűre hozzák; Marival egy mellékszobába ment — felöltözött, 's visszatért ismét Lermája karai közé — 's esdeklett Ambroziának: hagyná őt Lerma társaságában. Ambrozio megigérté. Laura nyugalomra ment, 's reggel, ujlva ébredt-fel.

Laurának fölébredése meggyőzte Lermát irántai szerelme hártatalanságáról. Legelső szava Lerma volt; első tekintetét a' képmásra irányá 's forrón csókdosá azt. Öröme még nagyobb lön, midőn ágyát elhagyván, Lermát, pamlagán látá szunyadni. Közeledtével

Lerma fölébredt, 's nyájasan nyujtá feléje karait; Laura férjének melljére borult, 's örömük határtalan volt.

Együtt reggeliztek; Mari szolgált egyedül; Ambrozio monostorába rándult. Reggeli után a' kertbe mentek; Laura előtt ismeretlen tárgyak mutatkoznak. Szembetűnő pirosság lépé-el arczát, midőn a' ligethez közelitének, hol egykor olly kegyetlenül romboltatta-szét Lermának kápolnáját; férje észrevevé zavarodtát, 's indulattal szorítá szívéhez. Ugyan olly, de diszesb oszlopszatú kápolna állott a' réginek helyén; az oszlopok közt a' kolostor fejdelemasszonya, Rodrigo marquise 's Violant, Rivero lovagnak karain — valának láthatók. Mindnyáján örvendve siettek elejekbe, 's Laurát barátságosan fogadták. Violant nyájasan ölelé-meg. — „Jó Laura — mondá — ismer-e még engem?“ A' gróf közelebb vivé őket egymáshoz 's átkarolá őket; Laurának tudtára adá, hogy Violant nővére, jelenleg pedig Rivero lovagnak mátkája. Laurának ezen nyilatkozáson támadt öröme határtalan volt; a' multakra gondolva, iszony és szégyen foglalák-el valóját, 's Lerma és barátjai alig valának képesek zúdult indulatait lecsillapítani.

Ebédre Ambrozio is megérkezett. A' szeretet és tisztelet, melyet Laura a' tiszteletes férjfi iránt mutatott, de még inkább hibáinak megismerése, eléggé kezeskedtek jobbulásaért. „Nyugodt lesznek ezután — mondá Ambrozióhoz — ön ismeri gyengeségeimet, 's igyekezend naponként jobba és nemesebbé képezni — 's Laura valóban disze lett nemének; soha sem téveszté-el a' czélt, melyet mint szerzetes tűzött-ki magának.

Egy év mulva szeretetre méltó két gyermek anyjává lett, 's a' szövetségesek csak most lépék-meg jobbulása történeteivel. Laura hévvel ölelé-meg férjét, 's keserves mosolylyal mondá: „Lerma! nem kell-e még egyszer tőled távol lennem?“ Egy forró csók lett a' felelet. — Ebéd után a' majorba kocsiztak, hol Laura élni tanult, 's csudálkozással látta, hogy a' major a' ventozai birtokhoz tartozik, 's a' titokteljes hely a' Lerma családnak temetkező helye. Megérkezte örömet terjesztett az egész faluban; — minden régi ismerőst gazdagon megajándékozott; Miklóst ventózái kertjének gondviselőjévé nevezte. Minden napot jó tettekkel élt-le, 's Blanka napján, melly nevet mint szerzetes viselt volt, rendesen felölté a' szerzet-szerű fejr ruhát, melyet, mint ereklyét, tartogatott. Ambrozio végső napjaiban még megáldá őt, 's azt nyilatkoztatá, hogy Laura megjobbítását éltének legdicsebb tettei közé számolálja.

Németből SZIVOS MIHÁLY.

HAZAI HIRLELŐ.

Gyászhir. Holéczy Mihály, ns Tolna vármegyében kebelezett Nagy-Szokol helységbeli helvét vallást követők lelkesze, a' legszorgalmasabb magyar íróknak egyike, folyó évi mart. 29-kén a' jobb életre átszenderült.

PESTI VIZSGÁLÓ.

Gyászhir. T. T. Galvácsy László ur, hites jogvéd, több tek. megyék táblabírája, a' „Hazai 's külföldi tudósítások“ szerkesztője, három hónapi súlyos betegeskedése után folyó évi mart. 31-kén, életének 34-dik évében, a' kéllehetlen halál által elragadtaték; így hazai literaturánk egy hónap alatt két munkás tagját veszté-el.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Agg nő. Coigny vár alatt, Charenton mellett egy ősz nő él, ki már 100 éves 's hat hónapos. Ezen régiség az aggságnak gyarlóságairól még nem panaszolhat, mert szemüveg nélkül fon, köt, var és olvas. A' ház körüli dolgokat maga intézi-el, tesz, vesz, 's fiával, ki 72 éves legényke, naponként perel. Az uraságnak, ha Coignybe jő, mi fájdalom! nem minden évben történik-meg, ő süt kenyeret. E' Mathuzalem unokáját Roublotnak nevezik, 's emlékezete még olly jó, hogy a' helybeli esetek legrégibbjére is emlékezik.

Légszesz-forrás. Johnston mellett nem régiben légszesz-forrásra találtak. Mult év végén t. i. néhány munkás kutat ásván, már mintegy 125 lábnyi mélyre értek, midőn alattuk tompa zugást vettek észre, mellyből víz közelítését következteték. Szakadatlan munka között tehát még 25 lábnyira ástak, 's im a' vizsugár, és ennek közepette a' légszesz egyszerre egészen a' kút nyílásaig felszökelt. Gyertya tartatván a' légszeszhez, az azonnal meggyult, 's kék lánggal égett. E' szeszt még eddigelé senki sem próbála kifejteni, gyanítás szerint azonban hydrogen lesz; annak pedig, hogy nem elégé világít, a' szénanyagnak hiánya lehet oka.

Mérges béka. Midőn az „Algérine“ nevet viselő brigg Madras körül tanyázott, egyik matróz horoggal egy békát vont-ki a' tengerből, 's azt vízzel töltött edénybe tette. Egy más matróz megakarta a' békát fogni, de ez kezét megmará. Ámbár ez állatnak marása veszélyesnek nem tartatik, itt még is gyuladást 's két óra múlva halált vont maga után; így ama magyar szójárás: mérges béka! nem alaptalan.

Egér gyorsága. Kiszámolák, hogy az egér egy másod perc alatt 500 lépést megy, 's így egy perc alatt 30.000-et. Ha a' lovak is illy gyorsan haladnának, egy óra alatt 200 mértföldnyi tért lehetne átlövagolni.

Chinai esillagászat. A' legrégibb napfogyatkozás, mellyre az emberi nem emlékezik, Krisztus születése előtt 2128 évvel számoltatott-ki, 's így azon időben, midőn az évszázadokban Európáról még csak távulról említés sines.

KÜLÖNFÉLE.

A' vak és kutyája törvénytörés előtt. Bizonyos Bigorne akna-készítő elvesztvén szemevilágát, 's felemésztvén takarékoság által gyűjtött csekély vagyonkáját, hogy tovább is tenghessen, jó szívű emberekhez

kellott folyamodnia alamizsnaért. E' tetteért befogatván, januariusban a' fe-
nyítő rendőrségi hatóság elébe idéztetett, hol kutyaja társaságában csakugyan
meg is jelent. Az okos kutya, gazdájának barátja, vezetője, olly tömérdek
embert látván maga körül, csörgőit, melyekkel nyakkötője rakva volt, meg-
rázta. E' jel által szokta t. i. az utszán a' menők figyelmét gazdája iránt fel-
gerjeszteni. — Elnök. Bigorne! ön koldulásról vadoltatik. — Bigorne.
Nem tagadom uram; én gyújtó kénfácskákkal szoktam kereskedni; de ezekből
igen sokat kell eladnom, míg annyit kereshetek, hogy magamnak 's hű ebem-
nek kenyeret vásárolhassak. Egy napon, midőn semmit sem árultam, koldul-
nom kellett. Ez terhes, igen terhes feladat reám nézve; még terhesebb az,
hogy 43 éves koromban nem dolgozhatom. — A' kutya látván, hogy gazdájá-
nak senki sem vet pénzt, ismét elkezdé csörgőit rázni. — Elnök. Ön tud-
hatá, 's tudnia kellett, hogy a' koldulás tilalmas. — Bigorne. Hát mit te-
hetnek velem? Ölessenek-meg, vagy küldjenek a' háromszáz *) kórházába!
— A' hatóság Bigorne-t 24 órai börtönre kárhoztatta, és azt rendelé, hogy
kiállott büntetése után a' koldusóvó intézetbe vitessék.

Szegény kevély. — Bizonyos Dumaine ur, hajdan katona, ne-
jével Parisban lakván, utóbbi időkben legnagyobb nyomorúságba esett. A' 66
éves aggastyán elévült élte párjával éhséget, hideget szenvedé; de sokkal
büszkebbek voltak, mint szükségüket valakinek fölfedjék, és arra határozta-
k magukat, hogy a' hidegnek ellenszegülve mindaddig ágyaikban maradjanak,
míg az éhség nyomorult éltőknek véget vetend. Émsztő kinok közt négy na-
pot töltöttek-el így, míg végre a' szerencsétlen Dumaine megszűnt élni; ne-
jére nézve még jókor érkezett a' segítség.

Vigyázatlanság szomorú következménye. — Haidhausen-
ban férjét bizonyos asszony csupa szerelemből összeégeté. A' férj, ki a' ke-
mény hidegben szabad ég alatt dolgozott, nagyon átfázék, 's neje, hogymi-
nél előbb fölmelegíthesse, ágyába forróvizzel töltött bádoggal palaczkot tőn. A'
nagyon átfázott férj hasznára akarván a' jótékony meleget fordítani, ölébe
vette a' vizet: azonban kihullván a' palaczk dugója, a' kiömlő víz annyira ösz-
szeforráztta a' szerencsétlent, hogy életéhez kevés remény van.

Tulzás. Januar 10-kén, midőn a' hőmérő 10 foknyi hideget mutatott,
két Angol között Parisban különös fogadás történt. Egyik t. i. arra fogadott
ezer font sterlingben, hogy fedetlen fövel, meztelen kézzel, lábbal 's karok-
kal a' notre-dame-i torony felső karzatán két óraig mulatand. A' lefolyt idő
után, igaz, fel dermedten hozták-le a' toronyból; de fogadását még is meg-
nyerte.

Kegyetlen atya. Amsterdami lapok következő esetről tudósítanak,
melly a' maasi és waali kerületben fekvő Druten helységben történt. Bi-
zonyos őrjöngő 's rendkívüli erős ifjút, kinek őrjöngése néha bűszülésbe fa-
jult, atyja egy tölgy-padlatos szobába zárt. Itt feküdt a' szerencsétlen ifjú
ruha 's ágy nélkül (mert mindent összetépett) a' kemény hidegben; végre a'
dermesztő hidegtől ingereltetve egy este atyját kérni kezdte, hogy, ha bár
kötözve is, vitesse melegre. A' könyörületlen atya megtagadta fija kérelmét.
A' szerencsétlent nyaláb szalmáján más nap reggel fagyva találták. Atyja
ellen per indított.

Álmom és való. 1820-ki őszelő hó 21-kéről 22-re viradó éjen — így
beszéli egy Angol — álmomban a' szent Rochus templomába mentem Parisban.

*) IX-dik Lajos 300 vak számára kórházat alapított: innen vette nevét l' hôpital des Quin-
ze-Vingts vagy les Quinze-Vingts.

Midőn a' gyászfüggönyös ajtóhoz érek, a' sveiczer ő'r e' szókkal lép előmbé: „ki bemegy, többé ki nem jöhet. — Én keveset ügyelve fecsegésére, beléptem, 's miután a' templomot megvizsgáltam, kimenni akarék; de az ő'r előbbi szavait ismétlé: „ki bemegy, többé ki nem jöhet.“ — „Miért?“ — kérdém megütődve. — „Mert temetnek.“ — „Kit?“ — „Dugazon asszonyt“ (hires színésznő.) — Mig így beszélgeténk, halottas vonalt láttam jőni, 's én — felébredtem. Az óra éppen hármát ütött éjjel után. Ismét elalunni hiában igyekeztem; ez álmom egészen elfogott. Reggel Talmának egyik öcsese reggelire jött hozzám; ennek elbeszélém álmomat, 's kinevetett. — Barátom távozott. — Egy óra mulva Talma magához kéretett. Midőn hozzá érek, kertjében fel 's alá sétálva találok. — „Ez megfoghatlan, — kiáltá előmbé — éppen önnek öcsémről hallott álma felett kacagtam, midőn R... barátom jelenti, hogy Dugazon asszony éjjelutáni 3 órakor meghalt.“

EMLEKMONDÁS.

Remény.

Idvez légy, o isteni remény!

Te, ki az öröm szárnyait

Neveled, 's mikor a' sors kemény,

Tompitod hegyes nyilait.

O mint enyhül a' keserűség

Általad, legyen bár milly nagy;

Ha igaz, hogy a' gyönyörűség

Rózsa, — te a' bimbója vagy.

KIS JÁNOS.

Idő, természet. — Az idő 's gondolkodás nagyon érleli az embert, 's az ész-érésnek azon igazság átlátása szolgál gyümölcseül, hogy a' természetiség megbecsülhetlen kincs, hogy a' természet olly hatalmas szóval beszél, melyet semmi bölcselkedési erőködések el nem nyomhatnak.

VAJDA.

Jegyzékek az élet könyvéből. — Az ember rejtéljes kis ház; többnyire csak szemfényvesztőn mutatja belsejét; hogy valót láss, gyanítlan kell bele tekintened.

Gyermekeikre tett költségeikkel a' szülők olly tőkepenzt rakogatnak-le, melly vissza ritkán fizettetik; de kamatozni bizonyosan fog az egykoron, ha jó a' kötelezvény — a' nevelés.

MATICS IMRE.

Tagrejtvény.

Első állat 's ember éltét

Táplálja már zsenge korban;

Lehet szeszes, hűdös, édes

Savanyú is földgyomorban.

Másodikom műszer neve;

Tárgyak becsét is jeleli.

Egészem dül, ront és pusztít

Mig föld gyomra el nem nyeli.

TÁPIÓFI.

Előbbi rejtvény: szalag.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiacson alul a' Duna partján. 114. szám alatt.

Nyomt. Trattner-Károlyi, uri utsza 612.